

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Škola porozumění

1	Charakteristika vzdělávacího programu	3
1.1	Cíl vzdělávacího programu	3
1.2	Specifický cíl pro školní družinu	3
1.3	Obsahy a formy činností vzdělávacího programu.....	3
1.4	Časový plán	4
2	Výchova a vzdělávání ve školní družině	5
3	Kompetence školní družiny	7
4	Osnovy školní družiny	8
4.1	Člověk a jeho svět	9
4.1.1	Místo kde žijeme.....	9
4.1.2	Lidé kolem nás	15
4.1.3	Lidé a čas	20
4.1.4	Rozmanitost přírody	23
4.2	Člověk a jeho zdraví	30
5	Akce školní družiny	35
6	Podmínky školní družiny	35
6.1	Materiální podmínky.....	35
6.2	Ekonomické podmínky	36
6.3	Podmínky přijímání uchazečů	36
6.4	Organizační podmínky	37

1. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program školní družiny je tvořen pro 1. stupeň na základě zákona č. 561/2004 Sb. - zákona o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), dle § 5 Školní vzdělávací programy, odstavec 2:

Školní vzdělávací program pro vzdělávání, pro nějž není vydán rámcový vzdělávací program, stanoví zejména konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, označení dokladu o ukončeném vzdělání, pokud bude tento doklad vydáván. Dále stanoví popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v konkrétní škole nebo školském zařízení uskutečňuje.

1.1 Cíl vzdělávacího programu

Rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života. Snažíme se o vzájemnou úctu, respekt, názorovou snášenlivost, solidaritu a důslednost. Poznáváme světové a evropské kulturní tradice. Osvojujeme si zásady a pravidla vycházející z evropské integrace jako základ pro soužití v národním a mezinárodním měřítku. Uplatňujeme znalosti o životním prostředí a jeho ochraně, vycházíme ze zásad trvale udržitelného rozvoje, bezpečnosti a ochrany zdraví.

1.2 Specifický cíl pro školní družinu

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a různé zájmové formy příprav na vyučování. Školní družina je zřízena podle zákona č.561/2004 Sb., zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a řídí se vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Vychováváme děti k smysluplnému využívání volného času a vybavujeme je dostatkem námětů pro naplňování volného času.

1.3 Obsahy a formy činností vzdělávacího programu

Školní družinu charakterizuje pedagogický přístup, v němž péče, výchova a učení dohromady tvoří nedílný celek. Pedagogické aktivity jsou

realizovány tak, aby stimulovaly a podněcovaly vývoj dítěte. Činnosti podporují hru, kreativitu, spokojenost a radost dítěte. Současně se zaměřujeme a posilujeme zájem dítěte o získávání nových zkušeností, znalostí a dovedností.

Část A

- dítě se v první řadě musí cítit ve školní družině spokojené
- vytváříme přirozené prostředí pro děti ve školní družině
- důraz klademe na úctu k dítěti, respekt a důvěru dítěte
- dítěti v procesu výchovy a vzdělávání poskytujeme atmosféru založenou na porozumění a naslouchání
- zajímáme se o prostředí, ve kterém děti vyrůstají – individuální spolupráce s rodiči

Část B

- propojujeme zájmové vzdělávání se školní výukou
- pracujeme na sebevzdělávání vychovatelek (účast na DVPP)
- snažíme se o rozmanitost zájmových činností v každém družinovém oddělení
- pracujeme s jednotlivci i se skupinkami
- máme otevřené plány podle ročních období jaro, léto, podzim, zima

1.4 Časový plán

Připravujeme si společné měsíční plány. Individuálně si vychovatelé zpracovávají týdenní plány. (Týdenní plány nejsou povinné).

2 Výchova a vzdělávání ve školní družině

Školní družina se snaží zajistit, aby děti:

- získaly vlastní identitu, rozvíjely svoji samostatnost a důvěru ve vlastní schopnosti
- cítily se být součástí vlastní kultury a získaly vztah a úctu ke kulturám jiným
- rozvíjely svoji schopnost poslouchat, vyprávět, reagovat a vyjadřovat své názory
- rozvíjely svoji schopnost pracovat individuálně i ve skupině, zvládaly konflikty a chápaly svoje práva a povinnosti
- rozvíjely svoji slovní zásobu
- rozvíjely kreativní dovednosti a schopnost převádět myšlenky a zkušenosti do mnoha různých výrazových forem, jako je hra, obrázky, zpěv a hudba, tanec a divadlo
- rozvíjely svoji schopnost tvořit a kreslit za použití různých materiálů a technik
- rozvíjely své porozumění základním vlastnostem pojmu číslo, měření a tvar a také schopnost orientovat se v prostoru a čase
- učily se chápat přírodní procesy a jednoduché jevy
- vchoavatelé se snaží stimulovat a speciálně podporovat ty děti, které mají různé specifické potíže
- umožňujeme dětem, aby se seznámily se svým prostředím a jeho funkcemi důležitými pro každodenní život a také s místním kulturním životem
- usilujeme, aby názory a hlediska každého dítěte byly respektovány
- učíme využívat schopnosti a touhy dětí nést větší odpovědnost za sebe sama a za svoji účast v dětské skupině
- snažíme se zajistit, aby všechny děti měly podle své vzrůstající schopnosti možnost ovlivňovat obsahy činností, pracovních metod a účastnily se vyhodnocování činností (pravidelné komunitní kruhy ve školní družině)
- podporujeme nadané děti v jejich rozvoji

Školní družina a rodina

- vychovatelé projevují úctu vůči rodičům a zodpovědnost za rozvoj dobrých vztahů mezi vychovatelkami a rodinami dětí
- udržujeme průběžný dialog s rodiči o prospívání dítěte, jeho rozvoji v rámci školní družiny i mimo ni
- při plánování a realizaci aktivit bereme v úvahu názory rodičů

Školní družina a škola

- školní družina navazuje na vzdělávací program školy
- vychovatelé úzce spolupracují s učiteli

- vychovatelé úzce spolupracují s asistentkami a psychology
- vychovatelé připravují různé techniky
- vychovatelé provádějí vyhodnocení všech výchovných činností

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje zákon č. 561/2004 Sb. - zákon o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Vzdělávání se uskutečňuje dle § 16 zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a individuálními doporučeními poradenského zařízení.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami budou vychovatelé spolupracovat s asistentem pedagoga.

3 Kompetence školní družiny

Kompetence v našem vzdělávacím programu budou označeny následujícími čísly.

- 1. Kompetence k učení** – učí se s chutí, započatou práci dokončí, dítě umí zhodnotit své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy...
- 2. Kompetence k řešení problémů** – všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli...
- 3. Komunikativní kompetence** – ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými...
- 4. Sociální a interpersonální kompetence** – samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit...
- 5. Činnost a občanské kompetence** – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně...
- 6. Kompetence k trávení volného času** – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech...

4 Osnovy školní družiny

4.1 Člověk a jeho svět

(využíváme kresbu, malbu, koláže, testy, konstruktivní techniky, písničky, soutěže, pohádky...)

4.1.1 Místo, kde žijeme

Můj domov

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
U nás doma	Já a moje rodina.	3,4
	Povídáme si o vztahu k rodičům a sourozencům.	4
	Kreslíme: Co jsem dělal o víkendu doma?	1
	Jak se vidíš? (Test pro sebeovládání – kniha Náměty pro školní družinu str. 85-86) E. V. Chovám se podle pravidel slušného chování? Děti předvádí různé modelové situace – v divadle, v restauraci, při telefonování...	3,4,6
	Umíme se chovat a jednat? (Kvíz – kniha Náměty pro školní družinu str. 83-84) E. V. – hrajeme scénku – jak je možné vyřešit konflikt se spolužáky	4
	Kouzelná slovíčka. (námětové činnosti – kniha Náměty pro školní družinu str. 85) E. V. – Znáš kouzelná slovíčka? Řekni nějaké věty s kouzelnými slovíčky.	3,4,6

	Jak žijí kamarádi z jiných zemí?	1,2,3
	Prázdninové zážitky E. V. – Jak se chováme při cestování – ve vlaku, v letadle...	1,2,3
Náš dům	Stavíme dům ze stavebnicových dílů. E. V. – společná stavba, učíme se spolupracovat a řešit problémy společně	2,3,5
	Popisujeme domy (byty), v nichž bydlíme – jejich zařízení.	3,4

Škola

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Moje škola	Seznamujeme děti se školou. Prostory školy - představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme. E. V. – pravidla slušného chování	1,3
	Cesta do školy - poznáváme okolí školy, ulice, parky.	1,4
	Kreslíme naši školu.	1,4
	Jak se chováme ve školní jídelně? E. V. – Co uděláš před jídlem? V jaké ruce držíš nůž a vidličku?	1,6
	Vytváříme s dětmi pravidla školní družiny.	1,3,4

	Zdobíme školní družinky, vymýšlíme logo družiny nebo oddělení školní družinky.	1,3,4
	Hledáme rozdíly mezi školou a domovem, co, kde a kdy děláme.	1,3,6
Doprava, dopravní nehody, opatrnosti není nikdy dost	Při povídání o cestě do školy se ptáme na bezpečnost cesty každého z nás.	1,3,5
	Odhalujeme nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty: podchody, nadchody, cesta po silnici, kde chybí chodník.	1,2,5
	Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole – beseda s názornými ukázkami, kvíz.	1,3,5
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, procházíme ulicemi, určujeme značky a povídáme si o jejich významu. Malujeme dopravní značky. Děláme různé kvízy.	1,5,6

Naše město

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Město, kde žijeme	Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města. (budovy, sochy, parky, hřiště...)	1,2,3,4,5
	Naše sídliště – koláž z barevného papíru.	1,3
Historie našeho města	Kreslíme naše město a jeho památky- z obrázků vytvoříme koláže. Povídáme si o historii našeho města, čteme si, posloucháme pověsti našeho regionu. Hledáme místa, kde k událostem podle pověstí došlo.	1,3,5
Informační mapka města	Seznamujeme se s posláním -pošty -knihovny -lékárny -spořitelny -nákupního střediska -MČ F. G. – Za co utrácím kapesné?	1,2,3

Zaměstnání - profese	Na vycházkách si povídáme o tom, kde v našem městě pracují: policisté, hasiči, lékaři, řidiči, knihovnice, prodavači, zedníci, popeláři...	1,3
	Nakupujeme a prodáváme – hra na prodavače a kupující. F.G. – hra na obchod po celém světě (kde co nakoupí, kde to prodají, co si za to mohou koupit), vytvářet představy o tom, za kolik Kč jíme, kolik stojí základ. potraviny. Využíváme dětské peníze na hraní – české koruny a eura.	1,3,6
	Povídáme si o práci hasičů – účast ve výtvarné a literární soutěži – Hasiči očima dětí.	1,3
Jsmé básníky, zpěváky a novináři	Hledáme básničky, písničky o našem městě. Soutěžíme v recitaci nebo ve zpěvu.	1,3,5
Cesta do knihovny	Jdeme navštívit knihovnu.	3,5,6
	Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích.	3,5
	Čteme pověsti a příběhy z našeho regionu.	1,6
	Vymýšlíme si krátké příběhy s ilustracemi – zkusíme vyrábět časopis nebo malou knížku.	1,3,5

Jsem Čech, vím, kde žiji	Cestujeme prstem po mapě, "navštěvujeme" známá místa, kde někteří z nás už byli, a vyprávíme si o jejich zvláštностech.	1,3,6
Cestovní abeceda	Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (jméno města, hradu, rostlin, zvířete...) zajímáme se o státní vlajky, které si nakreslíme.	1,2

4.1.2 Lidé kolem nás

Rodina

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Obraz naší rodiny Nezapomínáme na naše babičky, dědečky, sestřenice, bratrance, strýce a tety...	Moje maminka – malba.	3,4
	Povídáme si o povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme.	3,4
	Rozvíjíme citové vztahy k rodičům, sourozencům a nejbližším příbuzným. Připravujeme jim různá přáníčka a malujeme pro ně různé obrázky.	1,3,4
	Vyprávíme si různé historky z rodinného setkání, malujeme obrázky, zpíváme rodinné oblíbené písničky.	1,3
	Povídáme si s dětmi, jak pomáhají rodičům nebo prarodičům na zahrádkách.	1,3,4

	Jak se zapojujeme do různých úklidů?	1,3
Den matek	Besedujeme o tom, co pro nás dělají naše maminky. E.V.-jak se správně chovat k mamince, co pro nás znamená	1,2,6
	Vyrábíme dárečky maminkám pro radost.	1,3,5
	Učíme se básničky pro maminky.	1,3,5

Kamarádi

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Kamarádství	Můj nejlepší kamarád – upevňování vzájemných vztahů mezi dětmi. E.V. – Jak se k sobě chováme?	1,2,3
	Kamarádi - vzájemné seznámení dětí. E.V. – rozhovory o tom, jak se správně představit	1,4
	Upevňování kamarádských vztahů – nové vztahy mezi dětmi. Malujeme portrét kamaráda.	1,2,4
	Z vystříhaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družinky.	1,2

	Jak se chováme v kolektivu? E.V. – Rytířská zkouška- chováme se podle rytířských zásad (čest, zdvořilost, ochrana slabých...)	2,6
	Zajímáme se o život a prostředí, ve kterém žije náš kamarád z cizí země.	1,4

Svátky a oslavy

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Masopust	Vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky (čerpáme z knihy Nenuda).	1,2,3
	Vyrábíme si masopustní masky, pořádáme masopustní karneval a zdobíme si družinky nejlepšími maskami.	1,3
Slet čarodějnic	Vyrábíme si čarodějnice různými technikami, máme čarodějnickou diskotéku.	1,2,6
Mezinárodní zvyky	Halloween, sv. Valentýn...	
Narozeniny, svátky dětí	Vyrábíme pro oslavence různá přáníčka.	3,4

Den dětí	Oslavíme Den dětí soutěžemi (hod novinovou koulí, běh s pinpon. míčkem, slalom s vodou...)	1,3,5
Čas adventní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si ve vánočních knížkách, vyprávíme si o adventu (kniha Nenuda).	1,6
Státní svátky	28. 9. Den české státnosti - Václav 28. 10. Den vzniku samostatnosti československého státu (1918) 17. 11. Den boje za svobodu a demokracii 8. 5. Den vítězství (1945)	1,4,5
Kouzelné Vánoce	Jaké dodržujeme vánoční zvyky v naší rodině? Jak se doma připravují na Vánoce, jak děti pomáhají mamince s úklidem... Mikulášská nadílka F. G. + E. V. – Jakou hodnotu má dárek? Potěší mě i dárek, který není nejdražší? Co udělá větší radost – dát dárek nebo dostat? Darování a dělení.	1,3,4
	Učíme se koledy, poslech vánočních písní.	1,3
	Zdobíme vánoční stromeček. Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, z ořechových skořápek, z látek, z vánočních balicích papírů...	1,2,6

	Vytváříme betlém, zdobíme družinku vánočními motivy. Ochutnávka vánočního cukroví.	1,2,6
	Vánoční besídka s dárečky	1,3
Velikonoce	Čteme si o zvycích spojených s jarem.	1,3
	Malujeme a zdobíme kraslice.	1,3,6
	Učíme se recitovat velikonoční koledy.	1,3,6
	Velikonočně zdobíme družinku.	1,6

4.1.3 Lidé a čas

Náš denní režim

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Jak prožíváme den	Vyprávíme si o našich povinnostech a o zábavě. E. V. – Jak doma pomáháme?	2,3
	Kreslíme, co nás nejvíce zajímá a baví a co nás zajímá méně.	1,2,3
	Hrajeme hru - odhad času.	1,3
	Plánujeme s dětmi odpočinek po příchodu ze školy – děti si hrají různé společenské hry nebo si individuálně malují, hrají relaxační hry na hracím koberci, hry na počítači.	1,6
Jak děti prožily včerejší den?	S dětmi si vypravujeme drobné příběhy...	3,6
	Povídáme si s dětmi zajímavé příhody z raného dětství. Co zajímavého se jim přihodilo – různé historky.	1,3,6

Náš kalendář	Tvoříme s dětmi seznam jejich nejoblíbenějších akcí ve školní družince.	1,3,6
Jak se připravujeme do školy?	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředění a tvořivé myšlení. Využíváme knížky – Pro bystré hlavičky.	1,2,4
	S dětmi si vyprávíme o tom, které předměty ve škole mají rády a které rády nemají.	1,3,6
	Využíváme počítač pro získávání mnoha informací, pracujeme s didaktickými hrami.	1,3
Měření času	Povídáme si a ukazujeme v knížkách různá měřidla času.	1,2,3
	Vyrábíme a kreslíme hodiny. Vyprávíme si o různých druzích hodin: sluneční, přesýpací, digitální, natahovací...	1,2,3

	Učíme se určovat čas, soutěžíme o nejrychlejšího hodináře... Vyprávíme si o čase – Jak se krátí podzim, dny, brzy je tma.	1,6

Jak se mění lidé – jak se mění prostředí kolem nás

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Když jsme byli malí	Prohlížíme si fotografie, když jsme byli jako miminka, když jsme chodili do školky, první fotografie ze školy...	3,5
	Povídáme si s dětmi nejzajímavější příhody z raného dětství...	3,5,6
	Malujeme různé obrázky z dětství...	1,3
Jak pomáhaly děti dříve doma, jak dnes?	Čteme si z různých knížek o dětech a potom si s dětmi vytvoříme kvíz, co si děti vše zapamatovaly? F. G. – Čím se dříve platilo?	1,3,5
Jak žijí děti v různých zemích a na různých kontinentech v dnešní době?	Pokusíme se najít na internetu, co nejvíce informací.	1,3,5

4.1.4 Rozmanitost přírody

Roční období

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Podzim	Podzimní počasí – výroba deštníků – kombinace látky a pastelů – koláž.	1,2,3
	Čteme zajímavosti z encyklopedie rozdílů počasí v jiných oblastech...	1,2,6
	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny, podle hmatu, chuti, vůně...	1,2
	Vyrábíme draky – výtvarná soutěž o nejkrásnějšího draka družinky.	1,2,3
	Podzimní strašáci – lepíme přírodní materiál - podzimní okénko.	1,2,3
	Malujeme podzimní krajinu. Práce na polích – bramborový pytel – obtiskování zátky korků. Bramborové pole – potisk houbičkou.	1,2,3

	Vyprávíme si o houbách, modelujeme houby z plastelíny.	1,2,3
	Podzimní život v lese - houbařská sezona. Děti vytváří – houby - vytrhávání z barev. papíru.	1,3
	Povídáme si, jaké houby sbíráme, které jsou jedlé x jedovaté.	1,2,3
	Děti vytváří velký koš na houby – malba temper. barvami, vystřihování. Pracujeme s encyklopedií hub.	1,2,3
	Šípky - povídáme si o nich, malujeme, navlékáme z nich korálky a v zimě je věšíme na stromky pro ptáčky.	1,3
	Zavařujeme – malujeme na papírové sklenice ovoce, které maminka zavařuje.	1,3

	Vytváříme koláže ze sušených listů stromů nebo pomocí barev obtiskujeme listy... Podzimní listy – hrajeme si s barevnou linií – netradič. výtvarná technika. Podzim na našem sídlišti – vytváříme koláže.	1,2,4
	Zdobíme oddělení školní družinky podzimními pracemi.	1,6

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Zima	Vrány – procvičování svalstva prstů při skládání papíru.	1,2,6
	Vypravíme si o tom, jak přežívají zvířátka zimu.	4,6
	Vyrábíme jednoduchá krmítka z ovoce, která zavěsíme na stromy na školní zahradě.	1,3
	Na vycházce pozorujeme kapry v kádích.	1,3,6
	Pozorujeme ptáčky v zimě.	1,6

	Navštívíme místní sádky, pozorujeme prodej kaprů.	1,3,6
	Malujeme zimní krajinu, sněhuláky, zpíváme písničky o zimě.	1,3,6
	Malujeme zimní sporty. F. G. - finanční porovnání /např. jízda na lyžích na kopci na sídlišti x lyžování např. v Krkonoších/ Finanční náročnost zvolených sportů.	1,3,6
	Užíváme s dětmi zimních radovánek – bobování, stavby sněhuláků...	1,6
	Zima ve městě, na horách– libovolná technika.	1,3

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Jaro	Na vycházce pozorujeme probouzení jarní přírody. Hledáme první petrklíč, učíme se básničku o něm.	1,3
	Kreslíme jarní zahrádku, náradí zahradníka, malujeme také první jarní květiny a rozkvetlé keře a stromy...	1,3

	Vyprávíme si o mláďátkách a modelujeme je z plastelíny nebo je malujeme...	1,3,4
	Vyrábíme kuřátka – lepení na špejli.	1,3,4
	Vyrábíme kopretiny - jarní louka.	1,3,4
	Ovocná zahrada.	1,3,4
	Maluje zahradnické nářadí – konvičky. Sázíme obilí do květináčků.	1,2,3
	Učíme hrát děti kuličky.	1,2,4

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Léto	Vyprávíme si s dětmi o tom, co budou dělat o prázdninách. F. G. - cestování - finanční rozdíly mezi dovolenou strávenou v tuzemsku a v dalekých zemích /u moře.../	1,4
	Vzpomínáme na prožité prázdniny, kde je děti strávily.	1,3
	Obrázky z prázdninového cestování – vzpomínky.	1,3
	Čteme si o dětech z celého světa.	1,2,6

Týden, měsíc, rok	Vyrábíme s dětmi různé koláže.	1,6
	S dětmi děláme různé kvíz, otázky.	1,4,6
	Hledáme s dětmi v encyklopedii, pracujeme s internetem...	1,4,6
Ovoce a zelenina	Povídáme si s dětmi o sklizni jablíček, hrušek aj. ovoce – výroba ježka s ovocem, zpěv: Pod naším okýnkem.	1,3,6
	Sklizeň ovoce – lepení barev. papírů – mozaika ovoce.	1,3,6
Jiné podzimní plody	Kresba tuží – šípky, kaštany. Lepení – veselý kaštánek Kvíz – Jaké známe podzimní plody.	1,3,6

Životní prostředí

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Den Země	Co můžeme zlepšit v našem životním prostředí – úklid v okolí školy. E. V. – vedeme děti k ochraně přírody a životního prostředí	1,4,5
	Akce: Starý papír za nový (sběr papíru) – 2x ročně.	2,4,5

	Třídíme použité papíry.	1,4
	Účastníme se výtvarných soutěží ve Kviku na Vinohradech.	1,4,6
Odpad	Učíme se třídit odpad – příprava krabice na sběr papíru, zapojení dětí do třídění bar. papíru, lahví z umělé hmoty...	1,4,5
Co do přírody nepatří?	Besedujeme s dětmi, jak škodí nebo prospívá člověk přírodě...?	1,2,3
Cesta do pravěku	Besedujeme nad obrázkovými encyklopediemi o zvířatech a rostlinách v pravěké době.	1,2,4
	Kreslíme, vymalováváme nebo modelujeme pravěké zvíře.	1,2,4

4.2. Člověk a jeho zdraví

Poznáváme své tělo

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Hygienické návyky	Čistota půl zdraví – kontrolujeme běžnou denní hygienu (čisté ruce, čisté oblečení...) E.V. – Co uděláš ráno, hned jak vstaneš?	3,5,6
	Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.	3,5
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, použití WC, stolování...	3,5
Naše tělo	Zjišťujeme jak správně relaxovat (odpočinek tělesný, psychický).	3,5,6
	Pracujeme s encyklopedií, hledáme zajímavosti o lidském těle...	1,2,3
	Hrajeme hru Hlava, ramena, kolena, palce...	1,3
	Zjišťujeme, kolik měříme a vážíme.	1,3
	Vyprávíme si o sportování a o otužování.	1,3

Jídlo – součást dne	Sestavujeme zdravý jídelníček s větším zařazením ovoce a zeleniny- F.G.- rozhovory s dětmi o tom, zda mají představu, kolik stojí exotické ovoce v obchodech- porovnání s ovocem vypěstovaným v našich podmínkách. E.V. – projektové vyučování („Uvař s kuchtíkem chutně a zdravě“)	1,2,3
	Povídáme si s dětmi o dodržování pitného režimu.	1,2,3
Vitamíny	Kreslíme ovoce a zeleninu. Dodržování zásad hygieny – omývání ovoce a zeleniny. Hrozny v misce – malba, otisk listů. Vyrábíme koláče ze zdravých a méně zdravých potravin.	1,3,6
	Uděláme si s dětmi ovocné odpoledne	1,3
	Povídáme si o tom, jak je ovoce důležité jako zdroj vitamínů. Proč potřebujeme vitamíny? Společně si s dětmi povídáme o významu ovoce pro naše tělo.	1,3,6

	Povídáme si s dětmi o významu šípků pro naše tělo, vyprávíme si o léčivých účincích, vaření čaje, o vitamínu C. Vyprávíme si s dětmi, jak se chráníme proti nachlazení.	1,4,5
Relaxace	Jak správně relaxujeme – odpočinek tělesný, psychický – posloucháme relaxační hudbu.	1,2,6
U lékaře	Vyprávíme si s dětmi, jak předcházíme úrazům.	1,3,6
	Upozorňujeme děti při pobytu venku na bezpečnost při hrách.	1,3,6
	První pomoc – čteme si s dětmi z knihy Náměty pro školní družinu – str. 87 – 92.	1,3,6

Rekreační, relaxační a odpočinkové pobyty

Chodíme ven každý den

Tematické okruhy	Obsah	Kompetence
Každodenní pobyt venku	Chodíme na školní hřiště nebo na vycházky do parku.	5,6

	Každý měsíc naučíme děti novou hru.	1,6
	Soutěžíme s dětmi – míčové hry – turnaje ve vybíjené, ve fotbalu.	1,2,6
	Při nepříznivém počasí cvičíme v tělocvičně a hrajeme různé relaxační hry.	1,2,6
	Pořádáme jednoduchá cvičení s míčem a se švihadlem, skáče gumu (hrajeme tzv. školku).	6
	Relaxujeme při spontánních hrách.	6
Příroda - vycházky	Při vycházkách si prohlubujeme znalosti o živé i neživé přírodě.	4,5,6
Otužilci	Cvičíme uvolňovací cviky, v tělovýchovných chvilkách relaxujeme při hudbě.	6
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry.	6
Zimní radovánky	Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat na sněhu.	3,5,6

	Soutěžíme, kdo nejrychleji postaví největšího sněhuláka.	6
	Závodíme v hodů sněhovou koulí na cíl, do dálky...	6
	Kreslíme do sněhu, vyšlapáváme jednoduché obrázky do sněhu.	6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6
	Nacvičujeme vybíjenou i kopanou na hřišti a v tělocvičně.	6
	Jednotlivá oddělení připravují děti na družinovou olympiádu – lehkootletický trojboj: běh, skok, hod.	
Péče o záhonky na školním pozemku	Příprava záhonků Výsev ředkviček, mrkve, hrášku, salátu... Následná péče, zalévání, pletí. Z výpěstků se naučíme připravovat jednoduché pokrmy – pomazánky, saláty	3,6

5. Akce školní družiny

Každoročně se opakující akce školní družiny:

- Drakiáda
- Mikulášská nadílka – individuální akce družin
- Vánoční jarmark – školní akce
- Vánoční besídka s novými hračkami a hrami – družinová akce
- Masopustní karneval – diskotéka , družinová akce
- Velikonoční dílničky – školní akce
- Družinová olympiáda – lehkotletický trojboj – akce družin z okolních škol

6. Podmínky školní družiny

6.1 Materiální podmínky

Školní družina je součástí budovy školy, jsou využívány prostory respiria – chodby, ve kterých jsou herny školní družiny. Také máme dvě školní družiny v prostorách tříd. Dále využíváme dětskou horolezeckou stěnu, pingpongové stoly na hraní stolního tenisu. Hrajeme si na školním hřišti – děti si zde mohou hrát na lanové průlezcce. Chodíme do tělocvičny. Pracujeme s dětmi na školním pozemku.

Školní družiny jsou vybaveny novým moderním variabilním nábytkem, který vyhovuje věkovým kategoriím dětí. V družinách děti mají možnost relaxovat na relaxačních vacích.

V herně mají děti spoustu hraček, společenských i didaktických her, konstruktivní stavebnice, které pravidelně každým rokem obnovujeme. Družinky mají i spoustu knížek a časopisů pro děti. Také máme mnoho výtvarného materiálu pro děti. Ve všech hernách mají děti umístěné počítače, kde si mohou hrát hry nebo doplňovat různá didaktická cvičení. Pracujeme s tablety. Dodržujeme podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Máme 6 oddělení školní družiny. Celková kapacita školní družiny je 180 dětí. Maximální počet dětí v oddělení školní družiny je 30.

6.2 Ekonomické podmínky

Úplata ve školní družině:

- vyšší úplaty za jednotlivé formy zájmového vzdělávání (zájmové kroužky školní družiny, podle finanční náročnosti)
- pravidla pro stanovení slevy pro účastníky, kteří na ni získají nárok (potvrzení o sociálně slabé rodině)
- předpokládanou výši jednotlivých zdrojů (finanční prostředky ze státního rozpočtu, příspěvek zřizovatele...)
- materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti dle rozhodnutí p. ředitele školy

Výběr platby za ŠD probíhá 2x ročně; září – prosinec, leden – červen. Platba bude prováděna buďto příkazem k úhradě nebo elektronicky na účet školy. Informace o výběru platby mají děti nalepené v družinovém deníčku nebo jsou napsány v AESu.

6.3 Podmínky přijímání uchazečů

Podmínky přijímání účastníků a podmínky průběhu vzdělávání tvoří povinnou součást školního vzdělávacího programu školského zařízení. Činnosti školského zařízení pro zájmové vzdělávání mají tzv. nízkoprahový charakter, tj. jsou otevřené všem potenciálním zájemcům, kteří mají zájem o zájmové vzdělávání. Účast na činnosti školského zařízení a jeho aktivitách je založena na dobrovolnosti. Přijímání účastníků k činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- činnost ŠD je určena pouze pro žáky prvního stupně základní školy

O přijetí rozhoduje ředitel, nepostupuje přitom podle správního řádu, ale podle pravidel, která si stanovil ve školním vzdělávacím programu.

Pravidla pro přijímání uchazečů:

- věk uchazečů,
- dodržování řádu a režimu školní družiny.

6.4 Organizační podmínky školní družiny:

Provoz ŠD: 6:30 – 17:00; ranní ŠD: 6:30 – 8:45; odpolední ŠD: 11:40 – 17:00

Provozní informace:

11:40 – 13:30 hod	Oběd a odpočinková činnost.
13:30 – 13:50 hod	Různé zájmové činnosti (Samozřejmě podle potřeb rodičů je možné již nyní si vyzvednout dítě ze šk. družiny.)
13:50 – 15:00 hod	Rekreační činnost (zájmové kroužky, vycházka nebo pobyt na dětském hřišti – není možný odchod dětí ze ŠD)
15:00 – 17:00 hod	Odchod dětí domů (volné hry, zájmové kroužky)

Ranní školní družina je nepovinná. Děti navštěvují ranní ŠD podle potřeby rodičů.

Činnost v ranní ŠD je relaxace, hry a činnosti dle volby dětí. Příchody dětí jsou zapisovány do docházkové knihy. Do vyučování děti odchází v doprovodu vychovatele. Provoz ŠD v dopoledních hodinách je upraven podle potřeby školy. Děti, které navštěvují ŠD, si po vyučování odvádí učitel do oddělení ŠD. Děti se řídí pokyny vychovatele. Děti jsou vedeny k slušnému chování (kázeň, zdravení,...). Během obědu jsou děti vedeny ke správnému stolování, řídí se pokyny vychovatelů.

Pitný režim pro děti ŠD si rodiče zajišťují sami formou zásoby pití v plastických lahvích. Po 15:00 je zajištěn pitný režim ve školní jídelně. Domů děti odchází po obědě (13.30 –13.50) nebo až po 15.00 hod – podle zápisu v zápisním lístku. V průběhu provozu ŠD mohou děti, po domluvě s vychovatelem a na žádost rodičů, navštěvovat zájmové kroužky ve školní budově a mimo školní budovu na zodpovědnost rodičů. Opravy nebo změny (v odchodech dětí domů) v jednotlivých dnech rodiče zapisují na lístečky, které vloží do deníčku ŠD. Děti ukazují deníček vychovatelům samy.

Při rekreační činnosti vychovatelé dbají na bezpečnost dětí. Děti se řídí pokyny vychovatele.

Při přecházení vozovky děti vždy čekají na pokyn vychovatele. Vychovatelé řídí zájmové činnosti nenásilnou a zábavnou formou.

Vychovatelé vedou děti k dodržování hygienických návyků, k udržování pořádku v hračkách, k šetrnému zacházení s nimi a celkovému úklidu herny.

